

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25Co/850/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4212220141
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 01. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dušan Harbuta
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4212220141.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Dušana Harbutu a členov senátu JUDr. Ingrid Doležajovej a JUDr. Márie Malíkovej, v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSŤ, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zast. Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, proti odporcovi: Slovenská republika a v jej mene konajúce Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Bratislava, Župné námestie 13, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 22. augusta 2014 č. k. 13C/595/2012-42 a o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 18. septembra 2014 č. k. 13C/595/2012-55, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

II. Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Odporcovi nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa voči odporcovi domáhal zaplataenia sumy 125,- eur ako náhrady škody a sumy 990,- eur ako nemajetkovej ujmy podľa zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ktorá mu vznikla nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Komárno v exekučnom konaní vedenom pod sp.zn. 10Er 1062/2009. Odporcovi náhradu trov konania nepriznal.

Svoje rozhodnutie právne zdôvodnil ustanoveniami § 3 ods. 1, § 9 ods. 1, 2, § 15, § 17 ods. 1, 2 a § 19 ods. 1, zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ako i ust. § 44 ods. 1, zák. č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov účinného v čase začatia exekučného konania (ďalej len „Exekučný poriadok“), § 415 ods. 1 Občianskeho zákonníka (zákon číslo 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov). Z hľadiska skutkového stavu mal za preukázané, že v exekučnom konaní vedenom na Okresnom súde Komárno pod sp.zn. 10Er 1062/2009 podal súdny exekútor súdu dňa 23. 11. 2009 žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie spolu s návrhom na vykonanie exekúcie, ktorej žiadosti exekučný súd vyhovel a dňa 22. 02. 2011 poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie s tým, že uznesením zo dňa 07. 01. 2010 povolil odklad exekúcie z dôvodu, že možno očakávať, že exekúcia bude zastavená. Konštatoval, že navrhovateľ v konaní žiadnym spôsobom nepreukázal ani len samotný vznik hotových výdavkov, ktoré mali v súvislosti s uvedenou exekučnou vecou vzniknúť, nie je zrejmé o aké jeho výdavky malo ísť a je navyše neprípustné, aby si takéto náklady uplatňoval paušálne, teda bez toho, aby v každom jednotlivom prípade preukázal, že mu takéto náklady vôbec vznikli a následne to, že by neboli vznikli nebyť prípadnej oneskorenej činnosti exekučného súdu. Navrhovateľ neurobil žiadne úkony smerujúce k tomu, aby

predišiel vzniku prípadnej škody, keď pred podaním návrhu nepodal žiadnu sťažnosť na postup alebo prieťahy exekučného súdu či už u predsedu exekučného súdu alebo na Ústavnom súde SR. Z tohto dôvodu nemožno konštatovať, že by bolo došlo k akýmkoľvek prieťahom v konaní a tiež k vzniku škody samotnej. Za účelové považoval tvrdenie navrhovateľa o tom, že neexistencia účinného vnútroštátneho prostriedku nápravy tohto stavu v spojení s absolútnou nemožnosťou vrátenia strateného času vyvolala u navrhovateľa pocity frustrácie, úzkosti, nespravodlivosti, neistoty a nedôvery v právo a rovnosť v spoločnosti. Poukázal na skutočnosť, že nie je vždy možné v 15-dňovej lehote určenej zákonom rozhodnúť o vydaní poverenia na vykonanie exekúcie. Za nedôvodné považoval žiadať zadosťučinenie v peniazoch, pretože nedošlo k žiadnemu takému zásahu do práv navrhovateľa, ktoré by bolo treba odškodniť v peniazoch. Taktiež neboli preukázané navrhovateľom avizované zbytočné prieťahy, ktoré tvrdenie podliehalo prieskumnej činnosti súdu, keďže exekučným titulom bola úverová zmluva, ktorú od navrhovateľa musel súd žiadať, pričom je súdu známe, že navrhovateľ podával návrhy na vykonanie exekúcie v mnohých veciach, preto vedel, že súd ho bude na predkladanie exekučných titulov vyzývať, čo sa významnou mierou podieľalo na ovplyvnení dĺžky exekučného konania. Konštatoval preto, že k žiadnemu postupu súdu, ktorý by bolo možné charakterizovať ako nesprávny úradný postup a k žiadnej škode, ktorá by bola navrhovateľovi spôsobená postupom súdu, nedošlo, čím neboli naplnené podmienky pre vznik zodpovednosti za škodu. Uviedol tiež, že samotné zistenie, že k vydaniu poverenia na vykonanie exekúcie došlo po uplynutí zákonnej lehoty, nezakladá zodpovednosť štátu, nakoľko musia byť splnené i ďalšie predpoklady a to vznik škody, priama príčinná súvislosť medzi konaním exekučného súdu a samotnou škodou. Nie sú pravdivé ani tvrdenia navrhovateľa o omeškaní trvajúcim viac ako 18 mesiacov. K námietke premlčania uviedol, že navrhovateľ uplatnil svoj návrh na náhradu škody v zákonnej lehote a k premlčaniu nároku nedošlo. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 150 Občianskeho súdneho poriadku (zákon číslo 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov, ďalej len „OSP“) tak, že úspešnému odporcovi náhradu trov konania nepriznal, pretože si toto právo neuplatnil.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ, domáhajúc sa ním jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Dôvodil, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a postupom súdu účastníkovi konania bola odňatá možnosť konať pred súdom. Namietal, že súd prvého stupňa založil svoje rozhodnutie na základe a s použitím novej právnej úpravy obsiahnutej v ust. § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z., ktorá sa stala súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a teda po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu, hoci pri svojom rozhodovaní bol viazaný ust. § 9 ods. 1 v znení zák. č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom pred prijatím zák. č. 412/2012 Z.z.. Svojím rozhodnutím de iure a de facto tak aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Vytkol mu tiež, že odôvodnenie o zániku nároku na náhradu uplatnenej škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom založil na nedôveryhodnosti údajov, čo platné právo nepozná. V tejto súvislosti poukázal na to, že nemal k dispozícii súdny spis exekučného súdu, a preto mohol niektoré skutočnosti len usudzovať podľa sekundárnych prejavov, ktoré mal v realite, z ktorého dôvodu ako dôkaz označil aj exekučný spis a žiadal použiť v ňom obsiahnuté listiny. Samotná nedôveryhodnosť údajov však nič nemôže zmeniť na tom, že zo strany štátneho orgánu došlo k nesprávnemu úradnému postupu, keď rozhodnutie nebolo vydané v zákonom ustanovenej lehote. Poukázal tiež na to, že súd prvého stupňa vôbec nevysvetlil svoj názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty, i napriek tomu, že zákonodarcia vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty a za situácie, že exekučný súd ignoroval túto legitímnu sféru a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Právna istota ohľadom riadneho výkonu exekúcie totiž nemohla byť odstránená rozhodnutím rozhodcovského súdu, ale len súdu exekučného. Ďalej argumentoval, že súdu neprísluší polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami a jeho povinnosťou je aplikovať platné právo a navyiac jeho úvahy negujú stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory ako napr. rozsah nevybavenej súdnej agendy, nárast ekonomickej trestnej činnosti atď. Rovnako tak Dohovor zaväzuje zmluvné štáty, aby organizovali svoj právny poriadok spôsobom vyhovujúcim požiadavkám čl. 6 ods. 1, ktorý zahŕňa aj právo na rozhodnutie veci v primeranej lehote a pokiaľ súd a ani samotný štát neprijal žiadne opatrenia na riešenie vzniknutej kritickej situácie, tento nedostatok mu nemôže byť dávany za vinu. Za prejav nesústredenej činnosti súdu prvého stupňa označil jeho presvedčenie o rozpore exekučného titulu so zákonom v súvislosti s výsledkom konania, nakoľko vyhodnocoval skutočnosti, ktoré s predmetom konania nesúviseli. V neposlednom rade vytkol prvostupňovému

súdu zamietnutie jeho návrhu na znalecké dokazovanie len s poukazom, že nepozná dôkazy, ktoré by ho uspokojovali v tvrdení o výške škody, čím mu znemožnil objektívnym spôsobom preukázať výšku materiálnej škody a mechanizmus jej vzniku. Tým svoje rozhodnutie založil na nedostatočne zistenom skutkovom stave. Nesúhlasil tiež s vyhodnotením vznesenej námietky premlčania dôvodiac, že navrhovateľ sa o škodu dozvedel vtedy, keď zistil skutkové okolnosti, z ktorých možno vyvodíť vznik škody a jej rozsah tak, aby bolo možné určiť výšku škody v peniazoch. O rozsahu tejto škody sa nemohol dozvedieť ani v deň spísania podania, v ktorom poukazuje na prieťahy, škodu nebolo možné vyčíslieť ani len odhadom, nakoľko nebolo možné objektívne stanoviť, kedy súd vydá rozhodnutie, ktorým nesprávny úradný postup ukončí. Moment, kedy sa poškodený dozvedel o škode je potrebné spojiť s momentom, kedy sa poškodený dozvedel o vydaní rozhodnutia súdom, t.j. momentom, kedy prestali byť porušované jeho práva. Namietal, že v tomto prípade mal byť aplikovaný všeobecný právny predpis, a to ustanovenie § 102 Občianskeho zákonníka z dôvodu, že aj pri nesprávnom úradnom postupe zákon o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci zakladá podmienku uplatniť právo na náhradu škody voči zodpovednej osobe formou žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. Ďalej namietal, že súd prvého stupňa nevykonal dostatočné dokazovanie oboznámením sa s predloženým znaleckým posudkom, ktorý predložil žalobca v tomto konaní. Vypracovanie tohto znaleckého posudku je dôkladné a zároveň bolo zložené s ohľadom na množstvo spracovaných podkladov, čím boli preukázané všetky zákonné podmienky pre vznik nároku na náhradu škody, a to vznik škody, existencia nesprávneho úradného postupu a príčinná súvislosť medzi škodovou udalosťou a škodou. Nesúhlasil s vyhodnotením vznesenej námietky premlčania dôvodiac, že k premlčaniu práva nedošlo. Navrhovateľ sa o majetkovej škode spočívajúcej v náhrade účelne vynaložených nákladov spojených s vymáhaním a správou pohľadávky dozvedel vtedy, keď nastali skutkové okolnosti, z ktorých možno vyvodíť vznik škody, teda vtedy, keď reálne vynaložil majetkové prostriedky, pričom škodu nebolo možné dovtedy vyčíslieť ani len odhadom, nakoľko nebolo možné objektívne stanoviť, kedy súd vydá rozhodnutie, ktorým nesprávny úradný postup ukončí. O nemajetkovej ujme sa navrhovateľ dozvedel až momentom, kedy definované práva prestali byť porušované. K návrhu na prerušenie konania uviedol, že ak bol súdu doručený v čase predchádzajúcom nariadenému súdному pojednávaniu návrh navrhovateľa na prerušenie konania z dôvodu, že prebieha konanie o prejudiciálnej otázke, ktorou je rozhodnutie o porušení práva navrhovateľa na zákonného sudcu a práva na nestranný súd na základe ústavnej sťažnosti podanej na Ústavnom súde Slovenskej republiky, bol súd povinný pred samotným rozhodnutím vo veci samej o tomto návrhu osobitne rozhodnúť. Vzhľadom na procesné chyby súdu žiadal, aby odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvého stupňa a vec mu vrátil na opätovné prejednanie.

Odporca sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadril.

Odvolací súd, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP) prejednal odvolanie navrhovateľa bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP s verejným vyhlásením rozhodnutia, pri splnení si povinnosti upravenej v ust. § 156 ods. 3 OSP a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Predmetom tohto konania je návrh navrhovateľa, ktorým sa voči odporcovi domáha zaplata sumy 125,- eur z titulu náhrady škody a sumy 990,- eur z titulu nemajetkovej ujmy podľa zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci vzniknutých mu v dôsledku nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Levice v exekučnom konaní vedenom na označenom súde pod sp. zn. 10Er 1062/2009. Nesprávny úradný postup navrhovateľ vzhliadol v nevydaní rozhodnutia o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej 15-dňovej lehote a v prieťahoch v konaní pri rozhodovaní o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, pretože k vydaniu rozhodnutia došlo s omeškaním viac ako 18 mesiacov.

Podľa § 3 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení účinnom do 01. 01. 2013 (ďalej len „zák. č. 514/2003 Z.z.“), ktorý na danú vec dopadá, štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona, pri výkone verejnej moci a) nezákonným rozhodnutím, b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe a d) nesprávnym úradným postupom.

Zodpovednosti podľa ods. 1 sa nemožno zbaviť (§ 3 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z.).

Podľa § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda (§ 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z.).

Podľa § 17 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 17 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na: a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote a d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení (§ 17 ods. 3 zák. č. 514/2003 Z.z.).

Odvolací súd v úvode poznamenáva, že v nadväznosti na čl. 46 ods. 3 Ústavy SR a čl. 36 ods. 3, 4 Listiny základných práv a slobôd (zák. č. 23/1991 Zb.) je zákon číslo 514/2003 Z.z. osobitným zákonom, ktorý upravuje podmienky a spôsob náhrady škody, ktorá vznikla pri výkone verejnej moci. Na to, aby štát zodpovedal za škodu spôsobenú orgánom vykonávajúcim verejnú moc, musia byť splnené podmienky zodpovednosti za škodu podľa tohto zákona. Základnou podmienkou zodpovednosti štátu je, aby škoda bola spôsobená pri výkone verejnej moci orgánom, ktorý vykonáva verejnú moc niektorým zo spôsobov v zákone špecifikovaných, druhým predpokladom je vznik škody alebo nemajetkovej ujmy a treťou podmienkou je, aby medzi konaním, ktoré viedlo k vzniku škody a samotnou škodou, bola daná priama príčinná súvislosť. Dôkazné bremeno na preukázanie splnenia týchto podmienok znáša poškodený a ak preukáže ich splnenie, štát sa svojej zodpovednosti zbaviť nemôže, keďže zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci, má charakter objektívnej zodpovednosti bez ohľadu na zavinenie. Z hľadiska spôsobu, akým bola škoda spôsobená, zákon rozlišuje základné dva okruhy zodpovednosti za škodu a to zodpovednosť za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím (§ 5 a § 6) a zodpovednosť za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom (§ 9). Zároveň je samostatne upravená zodpovednosť štátu za rozhodnutie o zatknutí, zadržaní alebo inom pozbavení osobnej slobody (§ 7), a tiež za rozhodnutie o treste, o ochrannom opatrení alebo o väzbe (§ 8). I keď zákon explicitne nedefinuje pojem „nesprávny úradný postup“, vo všeobecnosti za takýto možno považovať porušenie pravidiel predpísaných právnymi normami pre konanie štátneho orgánu pri jeho činnosti súvisiacej s výkonom verejnej moci, ktorý sa dotýka individuálnych práv a povinností účastníkov daného konania. Z ust. § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. vyplýva, že za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť takéhoto orgánu, zbytočné prietahy v konaní, ako aj iný nezákonný zásah do práv a právom chránených záujmov fyzických a právnických osôb. Rozhodovanie o náhrade škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je závislé od posúdenia príčinnej súvislosti medzi týmto postupom a vzniknutou škodou ako jedným z rozhodujúcich predpokladov pre vznik škody. Pôjde teda najmä o objasnenie príčin, ktoré viedli k určitému výsledku a o starostlivé zváženie všetkých príčinných súvislostí. Z hľadiska objektívnej zodpovednosti štátu ide o vzťah príčinnej súvislosti vtedy, ak škoda vznikla následkom škodovej udalosti, a preto nesprávny postup orgánu štátu musí byť vždy so vznikom škody vo vzťahu príčiny a následku.

V predmetnej veci odvolací súd, poukazujúc na vyššie uvedené závery, posudzoval existenciu predpokladov zodpovednosti odporcu za škodu uplatňovanú navrhovateľom v tomto konaní, čo vykonal i súd prvého stupňa a v tomto smere v potrebnom rozsahu zistil skutkový stav veci. Niet totiž sporu o tom, ako to vyplýva z obsahu spisu Okresného súdu Levice sp. zn. 10Er 1062/2009 že exekučnému súdu bola dňa 23. 11. 2009 doručená žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého o udelenie

poverenia na vykonanie exekúcie na návrh oprávneného Pohotovosť, s.r.o., proti povinnému Y. G., o vymoženie 2.052,96 eura s príslušenstvom na základe exekučného titulu, ktorým bol rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu spoločnosti Slovenská rozhodcovská, a.s. v Bratislave zo dňa 31. 08. 2009 č.k. SR 01963/09. Exekučný súd uznesením zo dňa 07. 01. 2010 povolil odklad výkonu exekúcie do právoplatného rozhodnutia o zastavení exekúcie, ktoré uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 04. 02. 2010 a zároveň vyzval oprávneného na predloženie zmluvy o úvere uzavretej medzi oprávneným a povinným. Oprávnený reagoval na výzvu súdu dňa 22. 02. 2010 predložením žiadanej zmluvy a exekučný súd dňa 22. 02. 2011 poveril súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého vykonaním predmetnej exekúcie. Podľa navrhovateľa postup exekučného súdu vykazuje znaky nesprávneho úradného postupu, keď k rozhodnutiu exekučného súdu o žiadosti súdneho exekútora došlo po uplynutí zákonnej 15-dňovej lehoty a s takým časovým oneskorením (viac ako 18 mesiacov), ktoré je potrebné s ohľadom na právnu zložitosť veci a potrebu spolupráce s účastníkmi konania hodnotiť ako prietahy v konaní. Z dôvodu takéhoto nesprávneho úradného postupu exekučného súdu si preto uplatnil náhradu škody predstavujúcu ním účelne vynaložené náklady spojené so správou a vymáhaním pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a rozhodnutím exekučného súdu. Tieto pozostávali zo sumy 70,- eur vynaloženej na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému, zo sumy 40,- eur na udržiavanie a správu informačného systému a zo sumy 15,- eur na administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií, na poštové a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde, t.j. celkovo škoda predstavuje sumu 125,- eur. Zároveň si navrhovateľ uplatnil i náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 990,- eur za bezdôvodnú nečinnosť exekučného súdu 18 mesiacov, keď márnym uplynutím tohto času boli reálne ohrozené jeho legitímne očakávania, že správnym postupom súdu dôjde k vymoženiu pohľadávky a tiež došlo k vyvolaniu rizík a to k zániku povinnej, k zmareniu účelu konania pre stratu kontaktu s povinnou a k insolvenčii povinnej.

Podľa § 41 ods. 1 Exekučného poriadku exekučným titulom je vykonateľné rozhodnutie súdu, ak priznáva právo, zaväzuje k povinnosti alebo postihuje majetok.

V zmysle § 41 ods. 2 EP, podľa tohto zákona možno vykonať exekúciu, okrem iného aj na podklade notárskych zápisníc, ktoré obsahujú právny záväzok a v ktorých je vyznačená oprávnená osoba a povinná osoba, právny dôvod, predmet a čas plnenia, ak povinná osoba v notárskej zápisnici s vykonateľnosťou súhlasila (písm. c/), vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených (písm. d/) a iných vykonateľných rozhodnutí a schválených zmierov, ktorých výkon pripúšťa zákon (písm. i/).

Vychádzajúc z vyššie cit. zák. ustanovení za situácie, keď exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok, ktorý, podľa na vec dopadajúcej platnej úpravy, bolo potrebné považovať za exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. i/ Exekučného poriadku, nie podľa § 41 ods. 2 písm. d/ EP ako nesprávne konštatoval súd prvého stupňa, sa na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie pre exekučný súd vzťahovala 15-dňová lehota od doručenia žiadosti exekútora. S ohľadom na zhora uvedené skutkové zistenia v predmetnej exekučnej veci táto lehota dodržaná nebola a k vydaniu poverenia exekučným súdom došlo až po uplynutí 15 dní od doručenia žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

I napriek tomuto zisteniu, odvolací súd v zhode so záverom súdu prvého stupňa, zastáva názor, že v sporom dotknutom exekučnom konaní neboli preukázané navrhovateľom avizované zbytočné prietahy, ktoré tvrdenie podliehalo prieskumnej činnosti súdu z hľadiska platnej právnej úpravy § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. v čase vzniku zodpovednostného vzťahu, na čo odvolateľ dôvodne poukazuje. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti, aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Právo každého na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu, zakotvuje i čl. 6 ods. 1 prvej vety Dohovoru. V tomto smere rozsiahla rozhodovacia prax ústavného súdu ustálila, že pri rozhodovaní, či vo veci došlo k prietahom v konaní, sa zohľadňujú tri kritéria, ktorými sú: právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka konania a spôsob, akým súd v konaní postupoval. Hodnotiac postup exekučného súdu z hľadiska týchto kritérií je významné, ako už bolo uvedené, že žiadosť súdneho

exekútora bola doručená exekučnému súdu dňa 23. 11. 2009 a exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok zaväzujúci povinnú na plnenie z titulu spotrebiteľskej úverovej zmluvy. V nadväznosti na tento exekučný titul, exekučný súd viazaný ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, zvýrazňujúcim zodpovednosť exekučného súdu za vydanie poverenia ako výsledku náležitého preskúmania, okrem iného i exekučného titulu, odloženia výkonu exekúcie, dňa 22. 02. 2011 vydal poverenie pre exekútora na vykonanie exekúcie. Ani odvolací súd, tak ako súd prvého stupňa, nezistil v postupe exekučného súdu, ktorý rozhodol po 3 mesiacoch od doručenia žiadosti (nie viac ako 15 mesiacov, čo v návrhu zavádzajúco uviedol navrhovateľ), s ohľadom na okolnosti danej veci, odklad výkonu exekúcie, zbytočné prieťahy v tomto konaní. Tento záver je v súlade i s konštantnou judikatúrou Ústavného súdu SR, podľa ktorej pri posúdení, či došlo alebo nedošlo k porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky sa síce prihliada na lehoty, ktoré sú uvedené v ústave alebo v zákone, ale ich nedodržanie sa automaticky nepovažuje za porušenie uvedeného základného práva, pretože aj v týchto prípadoch sú rozhodujúce všetky okolnosti danej veci. Pojem „zbytočné prieťahy“ je autonómny a nemožno ho vykladať a aplikovať len s ohľadom na lehoty uvedené v zákone. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž ani v týchto prípadoch postup dotknutého štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými významnými prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prieťahy v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy SR (porovnaj II. ÚS 64/97, I. ÚS 63/00, I. ÚS 16/02).

Samotné zistenie, že k vydaniu poverenia na vykonanie exekúcie exekučným súdom došlo po uplynutí zákonnej lehoty, však ešte samo o sebe nezakladá zodpovednosť štátu podľa zák. č. 514/2003 Z.z.. Podľa zhora podaného výkladu odvolacieho súdu, musia byť totiž splnené i ďalšie dva predpoklady, a to: vznik škody alebo nemajetkovej ujmy a priama príčinná súvislosť medzi konaním exekučného súdu a samotnou škodou, resp. nemajetkovou ujmom, na preukázanie ktorých predpokladov zaťažuje dôkazné bremeno práve navrhovateľa. V danom prípade si navrhovateľ svoju dôkaznú povinnosť nespĺnil a nepreukázal splnenie týchto zákonných predpokladov. Ním predkladané tvrdenia o vzniku škody vo výške 125,- eur, predstavujúce náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a vymáhania pohľadávky v období medzi doručením žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a rozhodnutím exekučného súdu o tejto žiadosti, odvolací súd považuje za zavádzajúce. Vychádzajúc z elementárnej logiky veci, totiž navrhovateľ ako právnická osoba, ktorej náplňou činnosti, ako je všeobecne známe, je práve vymáhanie pohľadávok, nesporne na zabezpečenie svojej bezporuchovej činnosti musí viesť databázu vymáhaných pohľadávok prostredníctvom informačného systému až do ich vymoženia, prípadne zániku iným spôsobom a to aj v dobe, keď exekútor poverený vykonaním exekúcie začal exekúciu vykonávať. Pracovné výkony zamestnancov v súvislosti so správou týchto pohľadávok, administratívnymi prácami, udržiavaním informačného systému, atď. tak nemôžu predstavovať zmenšenie majetku navrhovateľa v čase nerozhodnutia súdu o žiadosti exekútora. Navyše, podľa obsahu exekučného spisu, navrhovateľ ako oprávnený v danom exekučnom konaní ani raz nenamietal prieťahy pri vydávaní poverenia. V danej veci ani predložený znalecký posudok zo strany navrhovateľa nepreukazuje existenciu a vznik škody tak, ako to tvrdí navrhovateľ, nakoľko znalecký posudok rieši škodu iba všeobecne, nie v danej, konkrétnej veci. Za danej situácie niet tak príčinnej súvislosti medzi konaním exekučného súdu a navrhovateľom tvrdenou škodou. Rovnako tak i vznik nemajetkovej ujmy na strane navrhovateľa z ním predkladaných dôvodov, ktoré navyše bez ponúknutia dôkazu o tom, sú len v rovine teoretických úvah a v tomto smere odvolací súd odkazuje i na náležité dôvody uvádzané prvostupňovým súdom.

Záverom odvolací súd konštatuje, že hoci navrhovateľ ani nekonkretizoval svoj odvolací dôvod a postup prvostupňového súdu v konaní, ktorým malo dôjsť k odňatiu mu možnosti konať pred súdom, odvolací súd po preskúmaní veci a konania, ktoré mu predchádzalo, takúto vadu konania podľa § 221 ods. 1 písm. f) OSP nezistil. Navyše navrhovateľ v podanom odvolaní uvádza skutočnosti, ktoré súd prvého stupňa vôbec nekonštatoval, napr. premlčanie nároku navrhovateľa (súd prvého stupňa nárok nepovažoval za premlčaný), ďalej vyjadroval sa k návrhu na prerušenie konania, ktorý návrh v priebehu konania na súde prvého stupňa vôbec podaný v danej veci nebol, preto súd prvého stupňa a následne ani odvolací súd, nemal dôvod o prerušení konania rozhodovať.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

V predmetnej veci súd prvého stupňa uznesením zo dňa 18. 09. 2014 č.k. 13C 595/2012-55 vyzval žalobcu na zaplatenie súdneho poplatku za podané odvolanie v sume 20,- eur podľa položky číslo 7a sadzobníka súdnych poplatkov.

Uznesenie napadol v zákonnej lehote odvolaním žalobca dôvodiac, že napadnuté uznesenie neobsahuje podstatnú náležitosť, ktorou je odôvodnenie, ďalej namietal, že súdny poplatok bol nesprávne vyrubený, nakoľko podľa položky č. 7a sadzobníka súdnych poplatkov, spoplatneniu podlieha iba podanie žaloby na náhradu škody, nepodliehajú spoplatneniu ďalšie úkony vo veci samej, ako sú odvolanie, dovolanie a pod. Namietal, že žalobca podal odvolanie proti rozsudku a nie žalobu a súd nie je oprávnený svojvoľne rozširovať okruh úkonov podliehajúcich súdnemu poplatku, nakoľko v prílohe zákona č. 71/1992 Zb. nie je jasne a jednoznačne stanovená poplatková povinnosť za podanie odvolania voči rozhodnutiu súdu o žalobe na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Navyše, podľa ustanovenia § 18ca zákona o súdnych poplatkoch, z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012. V danom prípade bola žaloba žalobcom podaná pred 01. 10. 2012, konanie teda začalo pred účinnosťou zákona číslo 286/2012 a preto je nutné aplikovať právny stav platný do 30. 09. 2012. Žiada napadnuté uznesenie v celom rozsahu zrušiť.

Podľa § 1 ods. 1 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v znení účinnom v čase podania odvolania, teda v znení účinnom od 15. 06. 2013 do 30. 11. 2013 (ďalej len citovaného zákona), súdne poplatky (ďalej len "poplatky") sa vyberajú za jednotlivé úkony alebo konanie súdov, ak sa vykonávajú na návrh a za úkony orgánov štátnej správy súdov a prokuratúry (ďalej len "poplatkový úkon") uvedené v sadzobníku súdnych poplatkov a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len "sadzobník"), ktorý tvorí prílohu tohto zákona.

Podľa § 2 ods. 4 citovaného zákona v odvolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal odvolanie, pri dovolaní ten, kto podal dovolanie. Poplatníkom je tiež ten, kto podal opravný prostriedok proti rozhodnutiu správneho orgánu a v konaní nebol úspešný.

Podľa § 5 ods. 1 písm. a) citovaného zákona poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ.

Podľa § 6 ods. 1 citovaného zákona sadzba poplatku je uvedená v sadzobníku percentom zo základu poplatku (ďalej len "percentná sadzba") alebo pevnou sumou.

Podľa § 6 ods. 2 citovaného zákona, ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej. Poplatok za dovolanie sa vyberá vo výške dvojnásobku poplatku ustanoveného v sadzobníku.

Podľa § 18ca citovaného zákona z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012.

Podľa položky 7 písm. a) sadzobníka súdnych poplatkov Zákona o súdnych poplatkoch (ďalej len sadzobník súdnych poplatkov) je súdny poplatok zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom 20,- eur.

V tejto časti odvolací súd poznamenáva, že do účinnosti novely Zákona o súdnych poplatkoch vykonanej zák. č. 621/2005 Z.z. boli podľa § 4 ods. 1 písm. c/, súdne konania vo veciach náhrady škody spôsobenej rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom, boli oslobodené od poplatku. Uvedená novela od 01. 01. 2006 toto vecné oslobodenie vypustila, čo dôvodová správa odôvodnila reakciou na neúmerný nárast právne neopodstatnených žalôb o náhradu škody podľa zák. č. 514/2003 Z.z.. Zároveň v Sadzobníku súdnych poplatkov v položke 7a bol zavedený nový paušálny poplatok za žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom vo výške 3.000,- Sk. Ďalšou novelou Zákona o súdnych poplatkoch, vykonanou zák. č. 273/2007 Z.z. účinného od 01. 07. 2007, bolo ust. § 4 ods. 1 doplnené o písm. k/

ktorým bolo opätovne zavedené oslobodenie súdnych konaní vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom od poplatku, zároveň s vypustením položky 7a zo Sadzobníka súdnych poplatkov. Posledná zmena v tomto smere bola uskutočnená zák. č. 286/2012 Z.z., ktorým sa zmenil Zákon o súdnych poplatkoch s účinnosťou od 01. 10. 2012 a ktorým bolo z ust. § 4 ods. 1 vypustené písm. k/ a v Sadzobníku súdnych poplatkoch za položku 7 bola vložená položka 7a v znení, podľa ktorého z návrhu na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom je sadzba poplatku 20,- eur, čím zákonodarca reagoval podľa dôvodovej správy k tejto novele na nárast právne neopodstatnených žalôb o náhradu škody podľa zák. č. 514/2003 Z.z. na súdoch. Znamená to, že po 01. 10. 2012 konania vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom, nie sú oslobodené od poplatkovej povinnosti, a preto navrhovateľovi v súvislosti s podaním takéhoto návrhu, ktorý je v zmysle § 2 ods. 1 písm. a/ Zákona o súdnych poplatkoch poplatníkom, vzniká podľa § 5 ods. 1 písm. a/ Zákona o súdnych poplatkoch poplatková povinnosť. Rovnako tak sa poplatníkom v týchto veciach v zmysle § 2 ods. 4 Zákona o súdnych poplatkoch stáva i ten, kto podal odvolanie, resp. ten, kto podal dovolanie, ktorým obdobne poplatková povinnosť podľa § 5 ods. 1 písm. a/ vzniká podaním odvolania a dovolania. V tomto smere navrhovateľom predkladané úvahy, že spoplatneniu podlieha len podanie návrhu na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom a nie i ďalšie úkony vo veci samej, akým je i odvolanie, sa odvolací súd nestotožňuje. V tejto súvislosti poznamenáva, že tieto úvahy navrhovateľa nielenže sú rozporné s vyššie citovanou zákonnou úpravou, ale je ich potrebné hodnotiť ako tendenčné a účelové, keď zákonodarca nad akúkoľvek pochybnosť v Zákone o súdnych poplatkoch za poplatníka v odvolacom konaní označuje odvolateľa a ani poznámka k položke 7a v Sadzobníku súdnych poplatkov jeho poplatkovú povinnosť nevyklučuje, resp. neurčuje iný režim (ako napr. poznámka k položke 13, spoločná poznámka k položkám 1, 2, 6, 7, 9, 14 a 16, poznámka k položke 9, atď.). I keď tvrdenie navrhovateľa o vylúčení analógie v poplatkových veciach je súladné s ustálenou judikatúrou a odvolací súd ho ani nespochybňuje, uložením poplatkovej povinnosti za odvolanie voči rozhodnutiu vo veci samej v konaní o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom nedochádza tak k svojvoľnému rozširovaniu okruhu úkonov podliehajúcich poplatkovej povinnosti a ani k použitiu analógie legis pri vyrubení súdneho poplatku. Neobstojí ani odvolávanie sa navrhovateľa na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4Cdo 39/2007 riešiaci právnu otázku, ktorá na daný prípad nedopadá.

Za situácie, že v prejednávanej veci ide o konanie na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom, začaté na návrh navrhovateľa dňa 27. 09. 2012, t.j. pred účinnosťou zák. č. 286/2012 Z.z. a že odvolanie proti zamietajúcemu rozsudku súdu prvého stupňa navrhovateľ predložil dňa 16. 09. 2014, t.j. po jeho účinnosti, je potom potrebné posúdiť vznik poplatkovej povinnosti navrhovateľa ako odvolateľa i z hľadiska prechodného ustanovenia k úpravám účinným od 01. 10. 2012 a to § 18ca Zákona o súdnych poplatkoch. Pri výklade tohto ustanovenia nemôže byť sporu o tom, že zmyslom tam uvedenej úpravy je vyňať niektoré úkony alebo konania z režimu spoplatňovania založeného zák. č. 286/2012 Z.z.. Pre danú vec je preto určujúcim hľadiskom zaradenie úkonu, ktorý sa má spoplatniť, pod niektorú z častí tejto zákonnej definície. Pri snahe o zodpovedanie tejto otázky je potrebné si uvedomiť, že právna úprava súdnych poplatkov pracuje s legislatívnou skratkou „poplatkový úkon“, pod ktorú zahŕňa jednotlivé úkony alebo konania súdov vykonávané na návrh a tiež úkony orgánov štátnej správy súdov a prokuratúry. Pretože odvolanie je úkonom účastníka konania, je vylúčené, aby mohlo byť úkonom orgánu štátnej správy súdov alebo prokuratúry a rovnako tak nie je ani návrhom na vykonanie určitého úkonu súdom. Z charakteru odvolania vyplýva, že je návrhom na začatie osobitného konania a to konania odvolacieho. V súvislosti s poplatkovou povinnosťou navrhovateľa za odvolanie je potom rozhodujúce, či odvolacie konanie bolo začaté do 30. 09. 2012. Preukázateľne v tomto prípade odvolacie konanie začalo podaním odvolania navrhovateľom dňa 16. 09. 2014 a teda navrhovateľovi v súvislosti s podaním odvolania vznikla poplatková povinnosť. Preto správne súd prvého stupňa napadnutým uznesením vyrubil navrhovateľovi za podané odvolanie súdny poplatok, aplikujúc tak platnú právnu úpravu, účinnú v čase vzniku poplatkovej povinnosti a rovnako tak správne stanovil i výšku súdneho poplatku v sume 20,- eur v súlade s položkou 7 písm. a/ Sadzobníka súdnych poplatkov.

Reagujúc na námietku navrhovateľa uvádzanú v jeho odvolaní o nepreskúmateľnosti napadnutého uznesenia súdu prvého stupňa, odvolací súd len dodáva, že i keď súčasťou základného práva účastníka

súdneho konania na súdnu ochranu a s ňou súvisiaceho práva na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, ako i čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd je i riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, tomuto právu zodpovedá i odôvodnenie rozhodnutia, ktoré nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi (porovnaj IV. ÚS 115/03). Podstatou súdneho rozhodnutia je totiž poskytovanie materiálnej právnej ochrany dotknutých práv a nie prepiaty formalizmus pri vyhotovení súdneho rozhodnutia. Hodnotiac preskúmané uznesenie súdu prvého stupňa vo svetle týchto záverov, odvolací súd považuje tvrdenie žalobcu o jeho nepreskúmateľnosti za nedôvodné. Predmetné rozhodnutie totiž obsahuje zákonom požadované náležitosti podľa § 169 ods. 1 OSP a to označenie súdu, ktorý ho vydal, účastníkov konania a vecí, výrok, odôvodnenie a poučenie o odvolaní, ako i deň a miesto vydania uznesenia. Z jeho odôvodnenia (bez ohľadu na to, že nie je obsiahnuté v oddelenej časti s výslovným uvedením nadpisu Odôvodnenie) tiež nad akúkoľvek pochybnosť plynie, že súdny poplatok bol žalobcovi vyrubený za odvolanie, v akej výške a podľa akého ustanovenia Zákona o súdnych poplatkoch (položka č. 7a sadzobníka).

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správne potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 OSP tak, že v odvolacom konaní úspešnému odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, keďže odporca návrh na priznanie náhrady trov odvolacieho konania nepodal.

Rozhodnutie o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku súdu prvého stupňa bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Rozhodnutie o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu súdu prvého stupňa bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 2:1.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.